

PREDGOVOR

Ovo je prvo djelo u nizu specijalnih izdanja koja namjerava Jugoslavenski leksikografski zavod izdavati kao nadopunu Općoj medicinskoj enciklopediji.

Otorinolaringologija je posljednjih nekoliko godina toliko napredovala i toliko se razvila da je jednom autoru više nemoguće obuhvatiti svu materiju ove struke. Neke grane otorinolaringologije postale su samostalne nauke, npr. audiologija, traheobronhoeffagologija, fonijatrija, te je neophodno da ta poglavlja obraduju stručnjaci koji se samo time bave. Pa i u nekim drugim poglavljima postao je zbir novih spoznaja tako velik da su se razvile superspecijalističke grane naše struke koje zahtijevaju posebno znanje. To je razlog što se drugi dio naše Otorinolaringologije razlikuje od prvog dijela. Propedeutiku je prije deset godina još mogao obraditi jedan autor, no sadržaj drugog dijela zahtijevao je da se materijal podijeli na više autora. Činjenica da je ovo djelo plod složnog rada jednog učitelja, njegovih učenika, njegovih suradnika i prijatelja bitno je pridonijela tome da su se mogle izbjegći neke pogreške poliautorskih djela. Neke patološke pojave, npr. u farinksu ili u nosu, manifestiraju se katkada kao izolirane bolesti, katkada kao odraz opće infekcije organizma ili neke sistemne bolesti. Opisi nekih patoloških stanja, dakle, se nužno ponavljaju. Stoga, mada smo ponavljanja u pravilu izbjegavali, gdje-kad smo takve opise svjesno ostavljali, u uvjerenju da je to korisno i potrebno iz didaktičkih razloga. Osim toga je ponekad i sistematicnost raznih poglavlja iziskivala da budu navedeni svi mogući oblici bolesti.

Nastojali smo podijeliti materiju ne prema topografsko-anatomskim odnosima nego, koliko je više bilo moguće, prema općim patološkim principima. Temelj bolesti je morfološka ili kemijska promjena anatomskog supstrata koji zbog svoje naročite strukture ili zbog svog posebnog položaja predstavlja potencijalnu opasnost po zdravlje ili život bolesnika.

Stojimo na stanovištu da su biološki principi patologije u svim organima istovetni i da za razumevanje patološkog stanja u uhu, nosu i grdi treba poznavati temeljne manifestacije patološke anatomije. Stoga nekim glavnim poglavljima prethode patološko-anatomski prikazi. Tako su nastala poglavlja, da samo neka spomenemo: Što je upala, što je tumor itd.

Ilustracije su moćno sredstvo koje olakšava razumijevanje teksta pa smo stoga slikama posvetili posebnu pažnju.

Za nekoliko naročito instruktivnih slika zahvaljujemo prof. Kindleru iz Heidelberg-a, prof. Mündnichu iz Münstera, prof. W. Beckeru iz Mainza, prof. Linku iz Hamburga i prof. Hörbstu iz Innsbrucka, prof. Naucku, direktoru Tropskog instituta u Hamburgu i njegovu suradniku dr Jafféu, koji su nam stavili na raspolaganje slike tog znamenitog Instituta. Pojedine slike potječu iz instituta i klinika u kojima neki autori rade. Najveći broj slika uzet je iz naše zbirke i iz zbirke prof. Šokčića, načelnika Otorinolaringološke klinike Vojno-medicinske akademije u Beogradu.

Citirana literatura nema dokumentarnu vrijednost nego treba da posluži čitaocu kao izvor daljnog poučavanja.

Ovo je djelo plod rada 33 autora; neki od njih su pridonijeli opsežna poglavlja, u kojima dolazi do izražaja njihovo životno iskustvo, neki pak samo nekoliko stranica, ali svi su u svoj prinos uložili najbolju volju i želju da zajedničko djelo bude što bolje i korisnije.

A. ŠERCER